

Rendkívül jellemzők a levelek, mert míg a csereszömörceé az eczetfához (rh. typhina), addig a sárga szömörceé, ha szabad e hasonlítással élni, a vadkörteéhez hasonlitanak.

Én e lapok IV. füzetében Wagner (Illustrirte Deutsche Flóra) után körülményesen leirtam a rh. coriariát és cikkem alatti jegyzetemben figyelmeztettem a rh. cotinusra, melynek leírását fővonásaiban szintén adtam és óvtam szaktársaimat az összetévesztéstől. Mindezek dacára Tanos Pál ur nem volt elég óvatos, s midőn hamarjában a kérdést megoldani akarta s nekem igen szép leczkét adni vélt, maga esett a kényszerülésbe, tanulni egy kis botanikát. S hogy a két növényt jövőre jól megkülönböztetni tudja, ha kívánja, szívesen küldök neki a tavasszal egy pár csereszömörce csemetét.

Azt sem ismerem el indoknak, hogy valamely használat nem ér semmit, mert most nem jövedelmez. Ez csak azt bizonyítja, hogy jelenleg nem tudják jövedelmezővé tenni.

Mielőtt cikkem bezárnám, bátor vagyok reflektálni e szóra: „kártékony növény, a sarjerdőüzemben kezelt évi vágásokban rohamosan terjedve és maga körül minden nemesebb csemetét elnyomva.“ Ha élünk, valamelyik jövő füzetben értekezni fogok a talajvéd növényekről (Bodenschutzholz), mert úgy veszem észre Tanos Pál urral sokan nem tudják megbecsülni a tölgyes alját borító cserje növényzetet. — N.-Károly, 1877. október-hó.

Illés Nándor.

A vaddisznó-állomány sikeres apasztásának ideje és módja.

Mint hogy a juniusi füzetben a vaddisznóállomány apasztásának szüksége egy indítvány kíséretében szőnyegre került, indítva érzem magamat, mint a vadászat régi és igazi barátja, a közjó érdekében az alábbiakat közölni.

A mi a vaddisznók károsításait és elejtésük nehézségeit illeti, mindezek, elég sajnós, mai nap már általános tapasztalatok. Azért Seide Gyula ural egyetértek mindaddig, míg azok kipusztítására mérget nem ajánl, mert az ilyféle eljárások roppant költségek daczára, különösen nyáron, a mint kifejezi, „a vadászati tilalom ideje alatt“, fejtegetésre nem szoruló több rendbeli okoknál fogva, az óhajtott célhoz nem vezetnének, és mindamelllett a legnagyobb óvatosság feltétele mellett is nem egy szerencsétlenségnek válnának kutforrásaiává.

Ennek igazolására elég, ha azon társadalmi osztály mi-veltségi állapotára és sajátságos természetére utalok, a melynek tagjai az ilyen — noha csak hébekorba — kidőlt vadnak, a környezet tulajdonságainál fogva, rendszerint birtokába fognának jutni. Különben ehez még sok szó férhet.

De mintogy inkább arról van szó, hogy — a közjó érdekében — általánosan kell tennünk valamit, úgy hiszem, nem fog visszariadni senki azon alább említendő csekély áldozatoktól, melyek kiválólag a jó akaratban sarkallanak.

Ezen szempontból kiindulván, van szerencsém a következőkben, a vadászat oly módját ismertetni és oly intézmények életbeléptetését indítványozni, a melyek noha egészen egyszerűek, illetőleg kevés fáradsággal járnak, mégis czélt-biztosítók.

Tekintettel arra, hogy a vaddisznók a vagyonbiztonság hátrányára az ország hegyesebb erdővidékein szaporodtak el leginkább, a tapasztalat által sokszor igazolt véleményem szerint ezen kártékony állatokat legtöbb sikerrel télen nyomozással — a mit minden vadásznak érteni és tudni kell — üldözhetjük. Az igaz, hogy ezt legkönnyebben fris havon eszközölhetnők, de biztosíthatok mindenkit arról, hogy ezen eseteken kívül is, a többi vadászati módokkal szemben, ezen

egyszerű eljárásnál legközelebbi azon czél, melynek eredménye gyümölcsöző.

A nyomozást erdészeti szolgálatban álló oly egyének által végeztetjük, a kik az erdőben gyakran megfordulnak, vagy itt tartózkodni kénytelenek.

Ilyenek az erdőőrök, csőszök, favágók, szénégetők stb. A vaddisznók megjelenését ilyenektől meghallván, a tartózkodási helyhez való érkezés után a vadászok lehetőleg szűk kört képeznek, állomásaikat *) csendesen elfoglalják, és ennek megtörténte után egy vagy két oly hajtó, a ki a pagonyt közelebről ismeri, s mindenkor kéznél van, favágó, szénégető stb.) a nyomot követve utnak indittatik oly czélből, hogy a vadat, csendben haladva, nyughelyéből kizavarja és a vadászok által képezett vonal felé terelje.

Ily módon a legkedvezőtlenebb esetben, a mint azt ez irányban tett sok évi vadászati tapasztalataim egybehangzóan igazolják, mindenkor legalább egy darab lövésre kerül.

Hogy azonban az imént vázolt vadászati mód gyakorlása által a vaddisznók garázda uralma általánosan fékezthessék, okvetlen a következő hivatalos intézkedésre lesz szükség :

A kincstári és magán uradalmak erdőigazgatóságai vagy erdőhivatalai útján, minden erdészeti külső szolgálatban álló altisztnek és munkásnak szigorú kötelességévé tétessék az, hogy szolgálata helyén a vaddisznók tartózkodási helyeit éber figyelemmel kísérje, és ha szűkebb körben azok létét kifürkészte volna, a mit télen elérni nem nehéz, azt haladéktalanul a közvetlen előljáró erdészeti tisztviselőnek, ha altiszt, vagy altisztnek, ha erdei munkás volt, adja tudtul.

*) A mit épen hegyes vidékeken legtöbbször már 3—4 egyénnel is el lehet érni, mely körülmény a vadászat ezen módjának azért, mert kedvezőtlenebb feltételek közlött is gyakorolható, általános érvényt kölcsönöz. Szerző.

Az erdész vagy erdővéd, a ki a helységből 3—4 puskást könnyen maga körül csoportosíthat, ennek tudomásvétele után tüstént utnak indulni köteles.

A mint elmaradását egyrésről csak rendkívüli sürgős és minden esetben a felsőbb hivatalnak utólagosan bejelentendő, alapos okok menthetnék: ugy másrésről esetről-esetre a felsőbb hivattal az ilyen rendü vadászatokon jelenlevők neveit, a vadászat gyakorlásának keltét és eredményét is közölni köteles volna.

Ezen intézkedés, mely magában véve sem az államkincstár, sem a vadászatra jogosultak érdekeit nem sérti, elég biztosítékot nyujthatna arra nézve, hogy ily vadászat ürügye alatt egyesek, mások terheltetésével másnemü, szenvedélyöknek inkább megfelelő vadászatot ne rendezhessenek.

Nézetem szerint, ha ezen rendszabály életbe lépne, akkor a vaddisznó-állomány apasztása, sőt egyes vidékeken végleges kiirtása rövid idő kérdése leend.

Hogy azonban ezen vagy hasonló intézkedések fogantatása által minden vidéken az óhajtott eredményekhez juthassunk, szükségünk van még a törvényhatóságok közbenjárására is.

Köztudomásu dolog ugyanis az, hogy sok községben csak egy — az erdész, erdővéd vagy más valaki — a vadászatra jogosult; ez pedig egymagában még a tárgyalt legegyszerűbb vadászati módot sem gyakorolhatja sikerrel.

A szomszéd helységbe vadászokért küldeni, vagy azokat meghívni s még ugyanazon napon vadászni is, rendszerint két egymást kizáró körülmény. Ha pedig a vadászatot más napra halasztjuk, akkor a célba vett eredményt, a vaddisznó csavargó természetét tekintvén, már csirájában hiúsítottuk meg.

Tekintettel ezen körülményekre, és tekintettel főleg azon általános tapasztalatra, hogy a vaddisznó féktelen uralma a

föld göröngyéhez kötött szegényebb népünk legvitá-
lisabb érdekeit száanalomra méltó módon sérti,
felkérendők lennének a törvényhatóságok útján honatyáink
annak kivitelére, miszerint engedessék meg, hogy ezen vadá-
szatokon vadászati jeggyel nem bíró egyének is részt vehes-
senek, ha az ebben való részvétre valamely fenn említett
hivatalos állásu vadászatra jogosult által szólit-
tatnak fel.

Hogy az 1876. évi XLIV. törvénycikk 5. §. mindeddig
nem orvosolta a bajt, azt a tények kirívóan lépten-nyomon
igazolják. És hogy, ha kellő intézkedés nem történik, jövőben
még tarthatlanabbá válik a helyzet, ennek elmondására a közjó
íránt való érdek és honfui kötelesség kényszerítenek,
feljogosít pedig azon körülmény, hogy az elmélet által óhaj-
tott eredményt a gyakorlati tapasztalat elérhetlenné bizo-
nyítá be, mert a vaddisznó jövőben is változatlan esavargó ter-
mészete, a törvény imént idézett pontjával kapcsolatban, ezen
vadászatoknak sürgősen megkivánt, rövid időközökben ismétlő
gyakorlását és gyors kivitelét meg nem engedheti. A mikor az
engedély a törvényhatóságoktól érkezik, hol vannak a vaddisz-
nók? Soha ott a hol láttuk, vagy azután kerestük, hanem
rendszerint a 3., 4., vagy 10-ik határban.

Sztkosza Ignác,

m. k. erdőakadémiai erdővéd és a selmeczi vadászegylet
vadász mestere.

Egyesületi közlemények.

*(Az Országos Erdészeti-Egyesület 1877. évi október-hó 11-kén
tartott választmányi ülésének jegyzőkönyve.)*

Jelen voltak: Tisza Lajos elnök ő nagymélt.; Wagner
Károly és báró Podmaniczky Géza alelnökök; Berze-